

PRAVIDLA PRO ČTENÍ ŘECKÉ ALFABETY

Výslovnost Γ, γ je asi nejnáročnější, záleží totiž na hlásce, která ji bezprostředně následuje:

- jakékoliv -i (η, ι, υ, ει, οι, υι) nebo -e (ε, αι) γ změkčuje a vyslovuje se tedy podobně jako české **j**. Např. η γη [i ji] (země), ο Γιώργος [o Jorghos] Jorgos/Jiří, η υγεία [i ijia] (zdraví), η Γερμανία [i Jermania] (Německo)

- γκ na začátku slova, čte se jako české **g**. Např. γκρεμίζω [gremizo] (viset), ο Γκασπάρ [o Gaspar] Kašpar

- γκ nebo -γγ uprostřed slova, čte se jako **nk** (např. česky banka). Např. το όγκος [to ongos] (objem), η Αγγλία [i Anglia] (Anglie)

- γχ uprostřed slova čte se jako **nch** (např. česky koncha). Např. το άγχος [to anchos] (obava)

Stejně jako Γ, γ se změkčují souhlásky Χ, χ, Κ, κ, Τ, τ, Π, π, Ν, ν následuje-li jakékoliv -i (η, ι, υ, ει, οι, υι) nebo -e (ε, αι). Např. το χιόνι [to chjoni] (sníh), ο καιρός [kjeros/keros] (počasí, čas), τα μάτια [ta matja] (oči), ποιος [pjos] (kdo), το μπάνιο [to baño] (koupel)

Dvojhlásky – diftongy

V řečtině existují tzv. diftongy – dvojhlásky, které je nutné vyslovovat společně.

Díky těmto diftongům v řečtině existují 2 –e, která se bez rozdílu vyslovují jako české **e**:

- **ε**: např. εμένα [emena] (mě), ο έρωτας [o erotas] láska, ο αδελφός [o adelfos] bratr

- „diftong“ **αι**: např. ο Αιμίλιος [o Emilios] Emil, το Αιγαίο [to Ejeo] (Egejské moře)

Rovněž v řečtině existuje 7 –i, které se opět ve výslovnosti nerozlišují, jsou to prostá **i**:

- **η**: např. ο ήρωας [o iroas] (hrdina), ο ήλιος [o ilios] (slunce), ήρεμος [iiremos] (klidný)

- **ι**: např. η ιδέα [i idea] (myšlenka), ο ίδιος [o idios] (stejný), η ιστορία [i istoria] (historie)

- **υ**: např. η υγεία [i ijia] (zdraví), ο ύμνος [o imnos] (hymnus), υπάρχω [i parcho] (existuji)

- diftong **ει**: např. είναι [i ine] (je/jsou), η εικόνα [i ikona] (obraz), η είσοδος [i isodos] (vchod)

- diftong **οι**: např. η οικονομία [i ikonomia] (ekonomie), το οινοποιείο [to inopiio] (vinařství)

- diftong **υι**: pouze v případech souvisejících s adopcí → η υιοθεσία [i ijiothesia] (adopce)

- diftong **ηι**: pouze v případech souvisejících s Ježíšem → ο Ιησούς [o Iisus] (Ježíš), ο ιησουίτης [i isuitis] (jezuita)

Řecká –ο jsou sice také dvě, ale ani jedno již není diftong, vyslovují se jako české **o**:

- **ο**: např. το όπλο [to **o**plo] (zbraň), οκτώ [ok**to**] (osm), οδηγώ [odigh**o**] (řídím)
- **ω**: např. ωραίος [oreos] (krásný), ο ώμος [o **o**mos] rameno, η ώρα [i **o**ra] (hodina)

Dalším diftongem je v řečtině ου, který nahrazuje české **u**. Např. ούτε τούτος [ute **tutos**] (ani tenhle), ο ουρανός [o **u**ranos] (nebe), το ούζο [to **u**zo] (uzo)

Dohromady je rovněž nutné číst αυ, které čteme dvěma způsoby:

- následuje-li α, γ, δ, λ, μ, ν, ρ, σμ, ω, čteme **av**
- následuje-li θ, κ, ξ, π, σ, στ, στρ, τ, χ, čteme **af**

Např. το αυγό [to av**gho**] (vejce), το αυλί [to av**li**] (dvůr), το θαύμα [to **thav**ma] (zázrak)

Např. η αύξηση [i **af**xisi] (nárůst), Ναύπλιο [Na**f**plio] (město Nafplio), το αυτί [to **af**ti] (ucho)

Obdobně se vyslovuje i diftong ευ, pravidla jsou tato:

- následuje-li α, ε, η, ο, ω, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ, čteme **ev**
- následuje-li θ, κ, ξ, π, σ, τ, φ, χ, čteme **ef**

Např. φεύγω [fe**v**gho] (odcházím), το απόγευμα [to apo**j**evma] (odpoledne), το Ευρώ [to **ev**ro] (euro)

Např. λευκός [le**f**kos] (bílý), ευχαριστώ [ef**ch**aristo] (děkuji), Δευτέρα [de**f**tera] (pondělí)

Dalšími diftongy jsou následující:

- τσ jako české **c**. Např. η τσάντα [i **ca**nda] (taška), το τσάι [to **cai**] (čaj), η τσίκλα [i **ci**kla] (žvýkačka)

- τζ jako české **dz**. Např. το τζατζίκι [to dzad**z**iki] (tsatsiki), το τζαμί [to dzam**i**] (mešita), το τζάκι [to dzak**i**] (krb)

- ντ na začátku slova jako české **d**, uprostřed slova jako **nd**. Např. ντόνω [di**n**o] (oblékám), το ντους [to du**s**] (sprcha), η ντροπή [i dro**pi**] (ostuda)

πέντε [pe**n**de] (pět), πάντα [pa**n**da] (vždy), το δέντρο [to dhen**d**ro] (strom), κόντρα [kon**d**ra] (proti)

Výjimka: η νταντά [i da**d**a] (chůva)

- μπ na začátku slova jako české **b**, uprostřed slova jako **mb**. Vyskytuje-li se diftong na začátku i na konci slova, vyslovuje se v obou případech jako **b**.

Např. η μπανάνα [i ba**n**ana] (banán), το μπάνιο [to ba**n**io] (koupel), η μπίρα [i bi**r**a] (pivo)

η εμπειρία [i **em**biria] (zkušenosť), η λάμπα [i **lam**ba] (lampa), η καμπάνα [i **kam**ba] (zvon)
ο μπαμπάς [o **bab**as] (táta), ο μπάρμπα [o **bar**bas] strejda, ο μπαρμπέρης [o **bar**beris] (holič)

www.hezkyrecky.cz